Қазақ ұлттық аграрлық университеті
Коммерциялық емес акционерлік қоғамы

«Ветеринариялық санитариялық сараптау
және гигиена » кафедрасы

Дипломдық жұмыстың тақырыбы: ”Д-Маркет ЖШС ішкі сауда объектісіндегі атқарылатын профилактикалық дезинфекцияны бағалау”

Дипломдық жұмысты орындаған: 5В120200 Ветеринариялық санитария мамандығының 511 топ студенті Тоқтасын Г. Е.

Ғылыми жетекші :в.ғ.д, профессор Мырзабеков Ж.Б

Зерттеу жұмысының мақсаты: Ішкі сауда объектілерінде сатылатын өнімдердің қауіпсіздігін сақтау мақсатында профилактикалық дезинфекциялық шаралардың тиімді әдістерін тәжірибеге негіздеу

Зерттеу жұмысының міндеттері:

1. Ішкі сауда объектісіндегі сауда орындарына бактериологиялық бақылау жүргізу.
2.Профилактикалық дезинфекцияға қолданылатын препараттардың бактерицидтік қасиетіне салыстырмалы түрде баға беру.
3. Өндірісте қолданылған дезинфекциялық препараттардың экономикалық тиімділігін анықтау.

1-2 сурет. «Д-Маркет» ЖШС ішкі сауда объектісі

Кесте -1. Д-Маркет ішкі сауда объектісіндегі сауда орындарын ыстық сумен жуар алдындағы бактериологиялық зерттеулерінің нәтижелері

Зерттеу нысаны	Тексерілетін жағындының жалпы саны	КМАФАНМ, КТБ	Сараптамалық іріктеудің тазалығы							
			Эшерихия		Стафилакокк		Сальмонелла		Листерия	
			Саны	%	Саны	%	Саны	%	Саны	%
Бас және ішкі ағзалары тексерілетін үстел	16	$1.9 \times 10^{3} \pm 8.5 \times 10^{2}$	3	18.8	14	87.5	-	--	-	-
Ұшаларды тексеретін үстел	16	$1.8 \times 10^{3} \pm 7.7 \times 10^{2}$	3	18.8	12	75.0	-	----	-	-
Еден (шыны тақтайшалар)	14	$7.4 \times 10^{3} \pm 2.9 \times 10^{2}$	3	21.4	6	42.9	-	----	-	--
Қабырғалардың төменгі бөлігі,2м дейін	14	$5.8 \times 10^{3} \pm 2.5 \times 10^{2}$	3	21.4	6	42.9	-	---	-	--
Қабырғалардың жоғарғы бөлігі,2м жоғары	14	$2.7 \times 10^{3} \pm 1.2 \times 10^{2}$	---	---	2	14.3	-	----	-	---
Құрал саймандар (пышақ, ыдыстар)	14	$1.3 \times 10^{3} \pm 5.9 \times 10^{2}$	3	21.4	8	57.1	-	----	-	---

Кесте- 2. Д-Маркет ішкі сауда объектісіндегі сауда орындарына ыстық сумен жуғаннан кейінгі бактериологиялық зерттеулерінің нәтижелері

Зерттеу нысаны	Тексерілетін жағындының жалпы саны	КМАФАНМ, КТБ	Сараптамалық іріктеудің тазалығы							
			Эшерихия		Стафилакокк		Сальмонелла		Листерия	
			Саны	%	Саны	%	Саны	%	Саны	%
Бас және ішкі ағзалары тексерілетін үстел	16	$6.3\times 10^3 \pm 2.7 \times 10^2$	1	6.3	6	37.5	-	-	-	-
Ұшаларды тексеретін үстел	16	$5.7 \times 10^3 \pm 2.3 \times 10^2$	1	6.3	6	37.5	-	-	-	-
Еден (шыны тақтайшалар)	14	$2.5 \times 10^3 \pm 1.1 \times 10^2$	1	7.1	3	21.4	-	-	-	-
Қабырғалардың төменгі бөлігі, 2м дейін	14	$1.8 \times 10^3 \pm 7.8 \times 10^1$	1	7.1	3	21.4	-	-	-	-
Қабырғалардың жоғарғы бөлігі,2м жоғары	14	$8.7 \times 10^3 \pm 3.5\times 10^1$	---	--	-	-	-	-	-	-
Құрал саймандар (пышақ, ыдыстар)	14	$3.8 \times 10^3 \pm 1.6\times 10^2$	3	7.1	-	-	---	-	-	-

Кесте -3. Д-Маркет ішкі сауда объектісіндегі изоляторлық камераны ыстық сумен жуар алдындағ бактериологиялық зерттеулерінің нәтижелері

Зерттеу нысаны	Тексерілетін жағындының жалпы саны	КМАФАНМ, КТБ	Сараптамалық іріктеудің тазалығы							
			Эшерихия		Стафилакокк		Сальмонелла		Листерия	
			Саны	%	Саны	%	Саны	%	Саны	%
Мұздатқыштар	16	$2.0 \times 10^{3} \pm 8.4 \times 10^{2}$	3	18.8	14	87.5	-	-	-	-
Салқындатқыш шкаф	16	$9.2 \times 10^{3} \pm 4.0 \times 10^{2}$	3	18.8	11	68.8	-	-	-	-
Ұшаларды ілуге арналған ілгектер	12	$2.2 \times 10^{3} \pm 8.8 \times 10^{1}$	--	-	1	8.3	-	-	-	-
Еден (шыны тақтайшалар)	14	$4.8 \times 10^{3} \pm 2.1 \times 10^{2}$	3	21.4	6	42.9				
Қабырғалардың төменгі бөлігі, (шыны тақтайшалар) 2м дейін	12	$3.6 \times 10^{3} \pm 1.6 \times 10^{2}$	3	25.0	6	50.0	-	-	--	-
Қабырғалардың жоғарғы бөлігі, (шыны тақтайшалар) 2м жоғары	12	$2.5 \times 10^{3} \pm 1.1 \times 10^{2}$	-	-	-	-	-	-	-	-

3-4 сурет. Қабырғаның төменгі бөлігі мен ұшалар қойылатын үстелден сынама алу сәті

Кесте-4. Д-Маркет ішкі сауда объектісіндегі изоляторлық камераны ыстық сумен жуғаннан кейінгі бактериологиялық зерттеулерінің нәтижелері

Зерттеу нысаны	Тексерілетін жағындының жалпы саны	КМАФАНМ, КТБ	Сараптамалық іріктеудің тазалығы							
			Эшерихия		Стафилококк		Сальмонелла		Листерия	
			Саны	%	Саны	%	саны	%	Саны	%
Мұздатқыштар	16	$6.3 \times 10^3 \pm 2.6 \times 10^2$	1	6.3	6	37.5	-	-	-	-
Салқындатқыш шкаф	16	$3.0 \times 10^3 \pm 1.2 \times 10^2$	1	6.3	6	37.5	-	-	-	-
Ұшаларды ілуге арналған ілгектер	12	$7.5 \times 10^2 \pm 3.0 \times 10^1$	--	-	-	-	-	-	-	-
Еден (шыны тақтайшалар)	14	$1.5 \times 10^3 \pm 6.8 \times 10^1$	1	7.1	3	21.4				
Қабырғалардың төменгі бөлігі, (шыны тақтайшалар) 2м дейін	12	$1.2 \times 10^3 \pm 5.0 \times 10^1$	1	8.3	3	25.0	-	-	-	-
Қабырғалардың жоғарғы бөлігі, (шыны тақтайшалар) 2м жоғары	12	$7.4 \times 10^2 \pm 3.0 \times 10^1$	-	-	-	-	-	-	-	-

Кесте-5. Д-Маркет ішкі сауда объектісіндегі сауда орындарын дезинфекциялық препараттармен санитариялық өңдеу

№/№	Зерттеу нысаны	Дезинфекциялық препараттардың микроорганизмдерге әсері, КТБ/см^2	
		Калгонит	Каустикалық сода
1	Бас және ішкі ағзалары тексерілетін үстел	<1.10^3 КТБ /см^3	1.10^3 КТБ/см^3 көп
2	Ұшаларды тексеретін үстел	1.10^3 КТБ /см^3 көп	1.10^3 КТБ /см^3 көп
3	Еден (шыны тақтайшалар)	<1.10^3 КТБ /см^3	<1.10^3 КТБ /см^3
4	Қабырғалардың төменгі бөлігі, 2м дейін	<1.10^3 КТБ /см^3	<1.10^3 КТБ /см^3
5	Қабырғалардың жоғарғы бөлігі, 2м жоғары	<1.10^3 КТБ /см^3	<1.10^3 КТБ /см^3
6	Құрал саймандар (пышақ, ыдыстар)	<1.10^3 КТБ /см^3	1.10^3 КТБ /см^3 көп

Кесте-6. Д-Маркет ішкі сауда объектісіндегі изолятор камерасын дезинфекциялық препараттармен санитариялық өңдеу

№/№	Зерттеу нысаны	Дезинфекциялық препараттардың микроорганизмдерге әсері, КТБ/см^2	
		Калгонит	Каустикалық сода
1	Мұздатқыштар	<1.10^3 КТБ /см^3	< 1.10^3 КТБ/см^3
2	Салқындатқыш шкаф	1.10^3 КТБ /см^3	< 1.10^3 КТБ /см^3
3	Ұшаларды ілуге арналған ілгектер	<1.10^3 КТБ /см^3 көп	<1.10^3 КТБ /см^3 көп
4	Еден (шыны тақтайшалар)	<1.10^3 КТБ /см^3	<1.10^3 КТБ /см^3
5	Қабырғалардың төменгі бөлігі, (шыны тақтайшалар) 2м дейін	<1.10^3 КТБ /см^3	<1.10^3 КТБ /см^3
6	Қабырғалардың жоғарғы бөлігі, (шыны тақтайшалар) 2м жоғары	<1.10^3 КТБ /см^3	1.10^3 КТБ /см^3 көп

Кесте-7 Ішкі сауда объектісінде қолданылған препараттардың санитариялық өңдеу кезіндегі бағасының салыстырмалы есебі

Препараттар	1л концентрат бағасы, тг	Жұмысшы ерітінділерінің концентрациясы,%	1 л жұмысшы ерітінділерінің бағасы	1 мл\м^2 Жұмысшы ерітінділерінің шығыны	Өңдеудің бағасы 1 м^2,тг
Каустикалық сода	360	10	36	400	14,4
Калгонит	550	3	16,5	400	6,6

5 ҚОРЫТЫНДЫ

1. Бактериологиялық зерттеу жұмыстарының нәтижесінде, микроорганизмдердің тіршілігінің сақталуын 68-69% - ға дейін ғана төмендете алатынымызға көз жеткізілді.
2. Калгонит препаратының тиімділігі, Каустикалық содамен салыстырғанда 4,5 % - ға жоғары екені анықталды.
3. Калгонит препараты 6,6 теңгені құрап, Каустикалық содамен (14,4тг.) салыстырғанда 7,8 теңгеге арзан екені анықталды.

6 ТӘЖІРИБЕЛІК ҰСЫНЫСТАР

1. «Д-Маркет» ЖШС ішкі сауда объектісіне профилактикалық дезинфекция жасау үшін Калгонит препаратын қолдануды ұсынамыз.

Назарларыңызға рахмет!!!!